

ΠΟΛΙΤΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐνταῦθα	ἔτησίᾳ φρ.	10
Ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι	»	» 12
Διὰ τὰ δημόσ. καὶ δημ.		
γραφεῖα	»	» 15
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐν γένει	»	» 16

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ

Διὰ τὰ δικαστικά ἔγγραφα ἐν γένει
ὁ στίχος λσπ. 20
Διὰ διατριβὰς, εἰδοποιήσεις κλπ.
κατ' ἀποκοπὴν.

ΔΕΝ ΕΚΟΥΡΑΣΘΗΣΑΝ!

Εἶναι ἀκαταπόνητοι. Δὲν κουράζονται. Εἰργάσθησαν, ἐταξείδευσαν, εἶπον, ἔγραψαν, ἐψιθύρισαν ὅσα ἐνόμισαν ἐπιτήδεια νὰ διαιρέσωσι τοὺς ἀντιπάλους των. Ἐδημιούργησαν ψεύδη καὶ συχοφοντίας τόσας ὅσας ἐνόμισαν ἀρκετὰς νὰ μειώσωσι τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀντιπάλων των, διότι ἐπίστευσαν ὅτι ἤθελον τοιοῦτοτρόπως τοὺς καταστήσει δυσμενεῖς πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς των! Καὶ μετὰ τόσους μόχθους, μετὰ τόσας συχοφαντίας, μετὰ τόσα ἀνοστολογήματα, μετὰ τόσα ἀναμασσήματα, μετὰ τόσα τεχνάσματα δὲν ἐκουράσθησαν! Μᾶς εἶπαν, «εἰσθε ἄστατοι, εἰσθε ἄχροες, δὲν εἰσθε Δεληγιαννικοὶ, δὲν εἰσθε Τρικουπικοὶ, δὲν ἔχετε σημαίαν, ἀποδώσατε τὴν σημαίαν εἰς τοὺς ἄλλους, θὰ σᾶς διώξωμεν ἀπὸ τὴν ἐταιρίαν, θὰ σᾶς ἐγκλείσωμεν εἰς τὰς φυλακὰς, θὰ σᾶς κρεμάσωμεν ἐπὶ τέλους». Καὶ τὰ ἔγραψαν, καὶ τὰ εἶπαν καὶ πάλιν τὰ εἶπαν καὶ τὰ ξαναεἶπαν καὶ τὰ λέγουσι καὶ θὰ τὰ λέγωσι, καὶ διένειμαν προχθὲς καὶ ἀνώνυμον παράρτημα, καὶ μᾶς εἶπαν γεννηθῆτω φῶς, καὶ μᾶς εἶπαν ἐγένετο φῶς, καὶ μᾶς εἶπαν ἐγένετο φῶς καὶ πρῶτὴ ἡμέρα μία καὶ μᾶς εἶπαν ἀγάντα, μῶλα, σία, ὄρτσα, πόντσα καὶ δὲν ἐνθυμούμεθα πόσα ἄλλα!! Δὲν κουράζονται!! Δὲν τοῖς πρέπουν βραβεῖα καὶ ἐπαινοὶ διὰ τὸ ἀκάματον τοῦ χαρακτήρος των; Δὲν προξενοῦσι τὸν θαυμασμὸν διὰ τὸ ἀπύλωτον τοῦ στόματός των καὶ τὴν δύναμιν τῆς γραφίδος των; Δυστυχῶς τοὺς βλάπτει κάτι τι καὶ γίνεται λάσπη ἢ δουλειὰ των! Πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἀναγινώσκοντες τὰ πολλὰ ἐκπλήσσονται πρὸς στιγμὴν ἀλλὰ πρὶν ἢ θαυμάσωσι ἐνθυμίζονται γέροντα φλύαρον καὶ κρονόληρον. "Ἔσχετέ ποτε τὴν ἀτυχίαν νὰ ἐμπλακῆτε εἰς τὰ δίκτυα φλυάρου καὶ κρονολήρου γέροντος; Μὴ ἔχων παρὸν, μὴ ἔχων μέλλον, μὴ ἔχων νοῦν, μὴ ἔχων ζωὴν σφριγῶσαν, ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας του,

ἠδύνηται ἀναμνησκόμενος ἀρχαίων ἡμερῶν καὶ διηγούμενος καὶ ἐπαναλαμβάνων καὶ ἀναμασσῶν τὰ αὐτὰ πάντοτε μὲ τὰς ἐσχάτας λεπτομερείας των εἴμπορεῖ νὰ σᾶς ξεψυχήσῃ ἀκρωμένους, ἂν μὴ ἀπελθόντες τὸν ἀφήσητε μόνον νὰ τελειώσῃ τὰ ῥέστα. Τὸ αὐτὸ πάσχουσι καὶ οἱ χαλκέντεροί μας! Ἐξηντλήθησαν οἱ καυμένοι ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας των καὶ δὲν κάμνουν ἄλλο ἢ τὰ αὐτὰ νὰ ἐπαναλάβωσι καὶ ἀναμασσωσι. Τὸ ἀκούραστον αὐτῶν προξενεῖ τοὺς γέλωτας καὶ τὸν οἶκτον. Τοὺς λυπούμεθα, ἀλλὰ δὲν πταίσομεν. Ποῖος τοὺς εἶπεν ὅτι κωμικοὶ ὄντες δύναται νὰ παίξουν πρόσωπον τραγικόν;

Δὲν εἰσθε Δεληγιαννικοὶ, δὲν εἰσθε ἀντιπολιτευόμενοι, δὲν σᾶς ἀναγνωρίζομεν ἡμεῖς, ἀπόδοτε τὴν σημαίαν εἰς τοὺς Δεληγιαννικοὺς, μᾶς ἐπαναλάβωμεν ἀπὸ ἐνὸς μηνός. Μὰ ἐσμὲν ἀντιπολιτευόμενοι καὶ ἐκ τῶν καθαρωτέρων μάλιστα, ἔχομεν πρόγραμμα σαφές, τὸ διακηρύττομεν, τὸ φωνάζομεν, λέγομεν ἡμεῖς. "Ὅχι δὲν ἀκούομεν τίποτε ἀπ' αὐτὰ μᾶς ἐπαναλάβωμεν. Διατί ἐρωτῶμεν; διότι ἔτσι θέλομεν, διότι θέλομεν πιστοποιητικὰ, θέλομεν περγαμηνὰς!! Ἀπόδοτε τὴν σημαίαν εἰς τοὺς ἀντιπολιτευομένους, μᾶς λέγουσι. Ζεῦρετε τί ζητοῦν; νὰ τὴν δώσωμεν δηλονότι εἰς αὐτοὺς τούτους! Θέλουν καὶ τὴν Τρικουπικήν, θέλουν καὶ τὴν Δεληγιαννικήν, τὰ θέλουν δηλαδὴ ὅλα, θέλουν καὶ νὰ μᾶς κρεμάσωσι!! Καὶ ὀρηνοῦσιν ἐπὶ τῇ ἀρνήσει μας οἱ ἄπληστοι καὶ χύνουσι δάκρυα κροκοδείλου οἱ δόλιοι διότι δῆθεν ἀπεκλείσαμεν τοὺς καθαρούς Δεληγιαννικοὺς, ἐνῶ ὀρηνοῦσι διότι ἐπέτυχον μὲν τὴν διαίρεσιν καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὀλίγων ἀντιπολιτευομένων δὲν προβλέπουσιν ὅμως καὶ τὴν ἀπώλειαν τῶν πολλῶν!! Ὄρηνήσατε τώρα διαιρέται, ὀρηνήσατε ἐκμεταλλεῦται, διότι ἐλπίζομεν ὅτι μεθαύριον θὰ ἐκριζώσητε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς σας! Μᾶς ἀπειλεῖτε ὅτι θὰ μᾶς ἀποδιώξῃτε πανταχόθεν διὰ φραγγελίου, ἀλλὰ ὅπως οἱ τίμιοι θὰ σᾶς ἀποβάλουν ἐκεῖθεν ὡς λύκους οἴτινες ζητοῦν νὰ εἰσπηδήσωσιν εἰς τὸ ποί-

μνιον, οὕτω καὶ οἱ ἐκλογεῖς θὰ γερύουν τὰς κάλπας σας μαύρας ψήφους. Μᾶς λέγετε ψευδῶς ὅτι ἡμεῖς προστάζομεν ἐνῶ σεῖς πράγματι τοὺς πλείστους περιφρονεῖτε καὶ πάντας δολιεύεσθε! Μᾶς λέγετε ὅτι διεσπάσθη ὁ ἀδιάσπαστος συνδυασμὸς μας, ἐνῶ δὲν βλέπετε τὴν πυρκαϊάν ἣτις καίει καὶ φλογίζει τὸν ἰδικόν σας! Λοιπὸν ἀγάντα, σία, μῶλα, ὄρτσα, πόντα, ἔχετε ἄλλα νὰ εἶπητε; Ἐτυπήσατε τὴν κεφαλὴν σας ἐπὶ τοῦ τοίχου, ἀφοῦ ἐστείρευσε ἡ δημιουργικὴ τῆς δυνάμεις. Μὴν γίνεσθε καθολοκληρίαν μ. π. ο. ὅφ.οι εἰδότε ἐν ἡμέραις νηστείας ἀφ' ἐνὸς καὶ ἐκλογῶν ἀφ' ἑτέρου τὸ πολὺ κωμικὸν δὲν προσπορίζει καλὴν φήμην εἰς τοὺς ἠθοποιούς!!

Ὅχι! ἐσμὲν γνήσιοι ἀντιπολιτευόμενοι καὶ ὡς τοιοῦτοι ζητοῦμεν τὴν ψήφον τῶν ἐκλογέων. Ἄν τιμηθῶμεν διὰ τῆς λευκῆς ψήφου τῶν θέλομεν πολεμήσει ὅλαις δυνάμει νὰ καταρρίψωμεν τὸ κρατοῦν σύστημα τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης. Ἡ περιλάλητος μεγαλοφυΐα τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἀπεδείχθη ὅτι εἶναι εἰκονικὴ ὡς οἱ προϋπολογισμοὶ του, τὰ οἰκονομικά του σχέδια ἐξοντωτικά, αἱ πολιτικά του γνώμοι καταστρεπτικά, τὰ πολιτικά του σχέδια ἄγουσιν τὸ ἔθνος εἰς τὴν κακοδαιμονίαν, αἱ ἐπαγγελιόμεναι μεταρρυθμίσεις ψευδεῖς. Κυβερνᾷ ἐν διαφθορᾷ καὶ σπατάλῃ, διοικεῖ ἐν ἀσχημίαις καὶ ἀκολασίᾳ ἀκατονομάστῳ. Ὁ ψευδομεταρρυθμιστὴς ὁ ἐγκαθιδρυστὴς τὸ πλεόν ἐκφραλισμένον σύστημα πρέπει νὰ καταπέσῃ!

ΟΙ ΦΟΡΟΙ ΤΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΙΣ.

Ἐδημοσιεύσαμεν ἐν προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ τὸ πρόγραμμα τῶν ἀποτελεσάντων τὸν ἀντιπολιτευόμενον συνδυασμὸν κ. Εὐσταθίου Κεχαγιᾶ, Α. Μαυρογορδάτου, Ἰωάν. Ζαλλώνη, Νικολ. Δρύσου, Μιχ. Κατῆρ Ὁρφανοῦ, Κων. Ν. Νεγρεπόντη, Μ. Δαμιράλη, Ἄλ. Δαμία, Γ. Σίμου, Θ. Μαρκεζίνη καὶ Ἰωάν. Νοστράκη. Τὸ δημοσιεῦσθαι τὸ πρόγραμμα εἶναι σαφές καὶ καθαρὸν· οἱ ὑπογράψαντες αὐτὸ ἐδήλωσαν ὅτι, ἂν τιμηθῶσι διὰ τῆς λευκῆς ψήφου μας, θέλουσιν ἀντιταχθῆ ἔρρωμένως κατὰ τῆς ἀκατανομάστου φορομηνίας τοῦ κατασκευαστοῦ τῶν εἰκονικῶν προϋπολογισμῶν καὶ θέλουσι καταψηφίσει πάντα τὰ ἐπιβαλλόμενα, ὡς ἐπιβάλλοντα, νέα βάρη διότι δὲν δυνάμεθα νὰ τὰ βραστάσωμεν ἀνευ κινδύνου ἐξοντώσεως. Ἐνῶ διὰ τῶν φόρων, οἵτινες κατὰ τὸ παρελθὸν ἐπεβλήθησαν, καὶ τῶν μονοπωλείων δὲν ἐπηνέχθη οὔτε ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ οὔτε βελτιώσεις τις τῆς κακῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ἐνῶ διὰ τοῦ συνομολογηθέντος δανείου τῶν 170 ἑκατομμυρίων οὐ μόνον στόλοι (!!) καὶ στρατοὶ δὲν προητοιμάσθησαν ἀλλὰ τὸναντίον καθολοκληρίαν κατεστράφη ἡ πίστις τοῦ Κράτους καὶ τὰ οἰκονομικά αὐτοῦ τοσοῦτον ἐναυάγησαν ὥστε ἡ

διάλογος Κυβένησις δι' ἀπογραφῆς ἠναγκάσθη νὰ παραλάβῃ τὰ ταμεῖα αὐτοῦ, ἐνῶ διὰ τῶν ἐθνικῶν ἀτυχημάτων καὶ πρὸ πάντων διὰ τῆς τριετοῦς παράφρονος καὶ ἀκολάστου σπατάλης τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν πλαστογραφημένων προϋπολογισμῶν του παρεσκευάσθη ἡ ἀπειλοῦσα τὸ Κράτος χρεωκοπία, ἐνῶ προφανῶς ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ἔθνος δὲν δύναται νὰ βραστάσῃ πλείονα βάρη, ἐν τούτοις ὁ φορομηνίας Πρωθυπουργός, ὁ συντάκτης τῶν πλαστῶν προϋπολογισμῶν ἐζήτησε καὶ ἄλλα δυσβάστακτα βάρη διὰ τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ του νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν ἄρχην μας, ἣτοι ἐζήτησε μαζί με τὸ μαλλὶ νὰ πάρῃ καὶ τὸ τομάρι. Ἰδὼν δὲ ὅτι ὀλόκληρον τὸ ἔθνος ἐξάνεστη κατὰ τοῦ νέου καὶ ἀνυποφόρου φορτίου τὸ ὅποιον ἐζήτησε νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς αὐτὸ ἐν γνώσει ὅτι τὸ ὀδηγεῖ εἰς τὸν οἰκονομικὸν θάνατον δι' ἐνὸς κακοηθεστάτου λακίσματος ἀπέπεμψε τοὺς ἀντιπροσώπους του καὶ εἶτα διὰ νὰ τὸ ἐμπαίξῃ, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ περιεφρόνησε, προσεκάλεσε τοὺς δημάρχους του νὰ μετὰσχῶσι τῶν ἐορτῶν καὶ τῶν φαγοποτιῶν ἅτινα προητοίμασεν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ δαπάναις τοῦ κακομοιρασμένου δημοσίου ταμείου ἐκ 50,000 δραχμῶν, διὰ τοῦ κακοηθεστεροῦ δὲ τρόπου διένειμε κατὰ χιλιάδας τὰ παράσημα καὶ τὰς χάριτας τῶν κταδικῶν κόντὰ εἰς τὰς χιλιάδας τῶν παύσεων καὶ διορισμῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἵνα παρασκευάσῃ τὴν ἐν ταῖς ἐπικειμέναις ἐκλογαῖς ἐπιτυχίαν του. Ὅλην αὐτὴν τὴν τάσιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καταστροφὴν οἱ ἀποτελέσαντες τὸν ἀντιπολιτευόμενον συνδυασμὸν τοῦ νομοῦ μας θέλουσι προσπαθῆσαι μετὰ τῶν λοιπῶν ὁμοφρόνων των νὰ περιστείλουν. Ἐκτὸς δὲ τῶν καταστρεπτικῶν οἰκονομικῶν σχεδίων τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ θέλουσι καταψηφίσει καὶ ὅλων ἐκείνων τῶν νόμων τοῦ οἵτινες ἀπέβησαν ψηφισθέντες ἢ ἀποθήσονται ψηφίζόμενοι βλαβεροὶ εἰς τὸ ἔθνος, ὡς εἶναι ὁ νόμος τῆς Εὐρείας περιφέρειας, τῆς διετοῦς θηλείας καὶ ἄλλοι πολλοί, θέλουσι δὲ ὑποστηρίξει πᾶν νομοσχέδιον καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἣτις διὰ καταλλήλου διαρρυθμίσεως τῶν οἰκονομικῶν, διὰ γενναίων οἰκονομῶν, δι' ἀπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς καὶ διὰ τῆς ἐν ἰσότητι ἐπιβολῆς τῶν φόρων θέλει συνταλέσει εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τῆς δημοσίας πίστεως καὶ τὴν ἀποτροπὴν τῆς ἀπειλοῦσης τὸ Κράτος χρεωκοπίας. Ἄλλὰ μετ' ὅχι ὀλιγώτερον ζήλον θὰ ἐργασθῶσιν ὅπως σταματήσουν τὴν Κυβερνητικὴν διαφθοράν, τὴν διοικητικὴν ἀκολασίαν, ἣτις ἐφθασεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω, τὰς ἀσχημίας, τὴν συναλλαγὴν, τὴν ἀρπαγὴν τῶν δημοσίων χρημάτων, ὅπως ἀποκορύσσει τὰς ἀπολυταρχικὰς τάσεις τοῦ ἀλαζόνος ψευδομεταρρυθμιστοῦ ὑπαλαβόντος ὅτι ὅλοι ἐσμὲν ἀγέλη βοῶν ὡς ἐν τῷ ἐθνικῷ ζητήματι ἀπεκάλεσεν ὅλους ἐκείνους τοὺς στρατιώτας οἵτινες διὰ τοῦ αἵματός των ἔσωσαν τὴν ἐθνικὴν τιμὴν μας ἀπὸ τῆς καταισχύνης. Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἅπαντες οἱ ἐκλογεῖς τοῦ Νομοῦ Κυκλάδων θέλουσι κατανοήσει τὴν ἀθλιότητα τοῦ κρατούντος συστήματος καὶ τὴν θετικὴν βλάβην τὴν ὅποιαν προξενεῖ ὁ ψευδομεταρρυθμιστὴς εἰς τὸ ἔθνος καὶ θέλουσι συντελέσει καὶ αὐτὴ εἰς τὴν ἀνατροπὴν του καταψηφίζοντες τοὺς ὀπαδοὺς του, ἣτοι τοὺς ὀποψήφίους τῆς συμπολιτεύσεως.

Οριος γέρων όστις και την οίκογένειάν του δύναται να έγκαταλίπη διά γλίσχρον συμφέρον, πώς δικαιούσαι να τó εΐπης σύ, όστις έστειρημένος πάσης περιουσίας, εύθης θα ψοφήσης άμα σε πετάξουν από την Δημαρχίαν, από την λιμενικήν έπιτροπήν και την Έκκλησιαστικήν Σχολήν και από τας όποιας θέσεις είμπορούν να σε πετάξουν ο Δήμαρχος, τά μέλη της Έπιτροπής και ο Ύπουργός των Έκκλησιαστικών όταν τó κέρι των τοίς τó καλέση; πώς δικαιούσαι και πώς τολμάς να ύβρίζης τού; άμφοπλοϊκούς σύ, όστις έλάμβανες από τó ταμείον της Έταιρίας Διακοσίας δραχ. κατά μήνα από της εποχής ο που σε έπληρεν από τó αυτί και σε επέταξεν εις τούς δρόμους ο Σ. γέρων μέχρις ότου ο άπέπεμφαν εκείθεν οί νέοι σύμβουλοι Κεχαγιιάς και Μκυρογορδάτος ους ήδη κατηγορείς ως σπατάλους; Ένθουμείσαι πόσου ύμνους έγραψες επί όλοκληρον έτος ύπερ του μακαρίτου Ήλία Κεχαγιιά, του όποιου τούς υίους σήμερα κατασυκοφαντείς και γαθ.βρίζεις, ίνα μη άντιλέγη εις την λήψιν του μυθολογίου σου, όπερ σοι έδίδετο από τó ταμείον της Έταιρίας τή άπαιτήσιν του Σ. γέροντος; Τότε ήταν και οί δύο κληοί διότι ο μόν μακαρίτης εσιώπα ύποχωρών εις την άπαιτήσιν του Σ. γέροντος, ο δε Σ. γέρων οίκτείρων σε άρ' ενός και διότι δέν έπρόκειτο να ζημιώται τι εκ των ίδίων άπήνται να σοι διδωνται αι διακοσίαι δραχμαί. Και έγενετο φώς και έγενετο πρωτή ήμέρα μία και ιδού ο ύμνογράφος ύβριστής, και ιδού ο δειλός και τρέμων δεινός μαχητής, και ιδού ο άστεγος ο έν ύβρει και συκοφαντίας τρώγων τόν άρτον του οίκοκύρη, και ιδού ο κακομηθέμος ο άγνωσών την καταγωγήν του ο λάθρα και διά του παραθύρου είσελθών εις την πόλιν ως ακόλουθος και ύπρέτης μη καταδεχόμενος να άπαντήσῃ προς ήμάς!!! Σιώπα. μην όμιλής δέν λυπεύσαι ένυτόν κακομοίρη; Κάθισε εις τά αυγά σου Είνι καιρός τώρα να καταρτίσης την μυστικήν Αστυνομίαν διά να κατασκοπεύονται οί φίλοι του κόμματος. Ίδου ή άρμόζουσα σοι έργασία.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Μεταξύ των άλλων επιχειρημάτων τά όποια πολλάκις επανέλαβεν ή ραδιουργούσα παρέα όπως παραπέιση και δικιρέστη τούς αντιπολιτευομένους εκλογείς είναι και ο ίσχυρισμός αύτης ότι ο κ. Δηληγιάννης δέν άναγνωρίζει τόν καταρτισθέντα συνδυασμόν της αντιπολιτεύσεως υπό των κ. Κεχαγιιά και λοιπών, άλλ' ότι εξουσιοδότησε δήθεν άλλους να καταρτίσωσι τοιοϋτον. Είμεθα εις θέσιν να διαψεύσωμεν κατηγορηματικώς την διάδοσιν τούτην την πλασθεΐταν επίτηδες προς παραπλάνησιν των εκλογέων καθύσον ο κ. Δηληγιάννης ουδένα κατέστησε κέντρον κομμικτόν άλλ' άφηκεν έλευθέρους άπαντας τούς άσπαζομένους τας άρχάς της αντιπολιτεύσεως να καταρτίσωσι τόν συνδυασμόν των. Αν δέ τινές εκ των αντιπολιτευομένων ύποψηφίων δέν συμπεριελήφθησαν έν τῷ συνδυασμῷ των κ. Κεχαγιιά, Μκυρογορδάτου, Σίμου και λοιπών τούτο συνέβη διότι άλλοι μόν ήρηθήσαν να λάβωσι μέρος δι' ίδίους πρωτοπικούς λόγους, άλλοι δέ διότι δέν ήτο δυνατόν να συμπεριληφθώσιν ως πλεονάζοντες.

— Την προχθές Κυριακήν παρετίθη από της θέσεως αυτού ως μέλους της Έπιτροπής του ένταϋθα Δημοτ. Θεάτρου ο κ. Ίωάν. Φραγκιάς.

ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΟΣ JONE

(ERRICO PETRELLA)

Τό λυρικόν τούτο μελόδραμα, του όποιου ή ύπόθεσις έλήφθη εκ του μυθιστορήματος του *Bulwer Lytton* « αι τελευταΐαι ήμέραι της Ρομπηίας », έδόθη κατά πρώτον έν Μιλάνω τῷ 1848 και είτα έν Νεαπόλει τῷ 1861. Η έπιτυχία αυτού δέν υπήρξε πλήρης και διά τούτο τó έργον δέν έξήληθε των όρίων της Ίταλίας ή όπως περιοδεύση μόνον εις δευτερεύοντα θεάτρα έπαρχιακών τινων πόλεων εκτός της Ίταλίας. Έκτός δέ τούτου τó έργον τούτο βραδύτερον γενομένης προσπαθείας, όπως αναζωογονηθῃ, έδόθη και εκ δευτέρου έν Νεαπόλει από της σκηνής του *San-Carlo* τῷ 24 Οκτωβρίου 1868, άλλ' άτυχώς υπέστη πλήρη άποτυχίαν, ως εκ του όποιου δύναται τις να ειπή ότι δυσκόλως πλέον θα άνοιχθώσιν αύτῷ αι θύραι των μεγάλων θεάτρων και αύτῆς της Ίταλίας.

★

Ο Πετρέλλας ως μουσουργός έν τούτοις είνε δημοφιλής έν Ίταλία διά τó γλυκύ και εύχερές μουσικόν ύφος του, όπερ διατηρείται πάντοτε σύμφωνον προς τας παραδόσεις της Ίταλικής σχολής. Έγραψεν όχι μόν πολλά, άλλ' αξιόλογα μελοδράματα, ών τά πλείεστα εύρον ύποδοχήν εγκάρδιον έν τοίς δευτερεύουσι θεάτροις και έγέγοντο δημοφιλή παρα τῷ φιλομούσῳ Ίταλικῷ λαῷ. Τό εξέχον δέ έργον του Πετρέλλα είνε τó ώραιον μελόδραμα « Η κόμησσα της Αμάλφης », ήτις δοθεισα τó πρώτον έν Τουρίνω τῷ 1864 έπέτυχε μεγάλας.

★

Η ύπόθεσις της Ίόνης έν όλίγοις έχει ως εξής: Έν τῇ πρώτῃ πράξει, ένῷ ο άθηναίος Γλαύκος διεσκέδαζε παίζων μετ' άλλων φίλων έντός καπηλείου και διαλογιζόμενος την προς την Ίόνην έρωτά του, αΐφνης εισέρχεται ή δούλη Νηδία καταδικωμένη υπό του κυρίου της. Ταύτην ο Γλαύκος άπελευθεροῦ έξαγοράζων και πέμπει προς την έρωμένην του ως δώρον. Πλήν ο αιγύπτιος μέγας ιερεύς Αρβάκης προστάτης της όρφανῆς Ίόνης άγαπών αύτήν επίσης συννοεΐται μετά του καπηλίου, όπως οϋτος άρῃ εκ του μέσου τόν Γλαύκον διά δηλητηρίου. Μετά τούτο δέ ο Αρβάκης πορεύεται προς την Ίόνην, ήτις έν τοίς δώμασιν αύτῆς διελογίζετο τόν Γλαύκον, προς όν τρέφει θερμόν έρωτα. Τούς διαλογισμούς δέ αυτούς της Ίόνης διακόπτει ή αΐφνιδια εμφάνισις του Αρβάκη, όστις μαθών εκ της Ίόνης τόν προς τόν Γλαύκον έρωτά της συκοφαντεί αύτόν ως μέθυσον και άκόλαστον. την συκοφαντίαν όμως ταύτην διαλύει μετ' όλίγον ή προσέλευσις της δούλης Νηδίας άποστελλομένης ως δώρον εις την Ίόνην εκ μέρους του Γλαύκου, και ο Αρβάκης άποτυχών άποχωρεί κατησχήμενος.

Έν τῇ δευτέρῃ πράξει, ένῷ έσωθεν έν τοίς

δύμασιν ἢ Ἴονη δίδει συμπόσιον εἰς τὸν Γλαῦκον καὶ τοὺς φίλους του, ἐξῶθεν ἢ Νηδία, ἥτις καὶ αὕτη ἀγαπᾷ ἔμμανως τὸν Γλαῦκον, ἀπέλιπς καὶ ἐν λύπῃ σκέπτεται τὸ ἀδύνατον τῆς ἐκπληρώσεως τῶν μυθίων ποθῶν της. Ἐν τῷ μεταξὺ εἰσέρχεται λάθρα ὁ κάπηλος φέρων τὸ δηλητήριο, τὸ ὁποῖον δίδει εἰς τὴν Νηδίαν ὡς φίλτρον παρακινῶν αὐτὴν νὰ δώσῃ εἰς τὸν Γλαῦκον, ἵνα τὴν ἀγαπήσῃ· τοῦθ' ὅπερ αὕτη παρασυρομένη ἐκ τοῦ πάθους της ἐκτελεῖ. Ὁ Γλαῦκος τότε, ὅστις ἐκ τοῦ δηλητηρίου δὲν ἔπιεν ἢ σταγόνας τινὰς μόνον, πίπτει εἰς ἔκστασιν φρενῶν. Ἐν τῇ παραφροσύνῃ δὲ αὐτοῦ ἐνθυμεῖται τὰς καλλονὰς τῶν Ἀθηναίων καὶ μετ' ὀλίγον ἐν τῇ παραληρούσῃ ἐξάψει του ἐξομολογεῖται ἔρωτα πρὸς τὴν Νηδίαν ἐνώπιον τῆς Ἴονης, πρὸς ἣν ὁ προσελθὼν τότε Ἀρβάκης ἐν ἐνδομύχῳ εὐχαριστήσῃ δεικνύει τὸ ἄστατον τοῦ Γλαύκου καὶ ἦν προτρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπως συμβουλευθῇ τὴν Ἴσιδα διὰ τὸ πρακτέον.

Ἐν τῇ τρίτῃ πράξει φθίνεται ἡ ἀγορὰ τῆς Πομπηίας, ἐν ἣ διαφόροι μεταπραῖται διασκορπιζόνται συμβαίνοντος αἰφνης σεισμοῦ. Ὁ δὲ Ἀρβάκης διερχόμενος ἐκεῖθεν μονολογεῖ περὶ τῆς ἐκπεσούσης δόξης τῆς πατρίδος του καὶ αὐτοῦ καὶ πορεύεται εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐνθα ἀναμένει τὴν Ἴονην. Ἡ Ἴονη περιλυπος προσέρχεται ἐκεῖ, καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρβάκη ζητεῖ ἐκ τῆς Ἴσιδος νὰ μάθῃ περὶ τοῦ μέλλοντός της· αἰφνης δὲ αἰρομένου παραπετάσματος φθίνεται σύμπλεγμα δύο φασμάτων ὁμοιοζόντων τὴν Ἴονην καὶ τὸν Ἀρβάκην· τότε δὲ ὁ Ἀρβάκης ἐξομολογεῖται τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτά του καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ· ἀλλ' αἰφνης ἐμφανίζεται ὁ Γλαῦκος, ὅστις ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ μεγάλου ἱερέως καὶ διὰ τοῦτο ἀναθεματίζεται ὑπὸ τοῦ χοροῦ τῶν προσελθόντων ἱερέων.

Ἐν τῇ τετάρτῃ πράξει ὁ Γλαῦκος καταδικασθεὶς εἰς θάνατον ὀδηγεῖται ὑπὸ στρατιωτῶν εἰς τὸ ἀμφιθέατρον, ἐνθα ἔμελλε νὰ καταφωγῇ ὑπὸ τῶν θηρίων. Πρὸς τὸ ἀμφιθέατρον σπεύδουσα καὶ ἡ Ἴονη, ὅπως ἴδῃ δι' ὑστάτην φορὰν τὸν Γλαῦκόν της, συναντᾷ πρὸ αὐτῆς τὸν Ἀρβάκην, ὅστις ὑπόσχεται νὰ σώσῃ τὸν Γλαῦκον, ἐὰν αὕτη ἐπὶ τέλους συναινέσῃ εἰς τὸν ἔρωτά του. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἐν τῷ ἀμφιθέατρῳ ἀποδειχθείσης τῆς ἀθωότητος τοῦ Γλαύκου ἀπελευθεροῦται οὗτος, καθ' ἣν στιγμήν φοβεραὶ δονήσεις σεισμοῦ καὶ ἐκρήξεις τοῦ Βεζουβίου καταστρέφουσι τὴν πόλιν. Ἐν μέσῳ δὲ τῆς γενικῆς συγχύσεως καὶ ταραχῆς τῶν φευγόντων ἐν ἀταξίᾳ κατοίκων, ὁ Γλαῦκος συναντᾷ τὴν Ἴονην καὶ Νηδίαν καὶ προτείνει αὐταῖς νὰ συναπέλθωσιν εἰς Ἀθήνας, ἀναχωρεῖ ὁμοῦ μετὰ τῆς Ἴονης μόνον, καθ' ὅσον ἡ Νηδία μένει ἐν τῇ καταστροφῇ καὶ θυσιάζεται χάριν τοῦ ἔρωτος τῶν δύο αὐτῶν φυγάδων.

★

Ἡ καθόλου μουσικὴ σύνθεσις τοῦ ἔργου τούτου ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὰς παραδόσεις τῆς καθαρᾶς κλασικῆς μελωδικῆς Ἰταλικῆς σχολῆς. Πλεονάζουσι δηλαδὴ αἱ μελωδίαὶ καὶ προορᾶται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἢ διὰ τῆς μουσικῆς περιγραφῆς τῆς δραματικῆς ἐξελίξεως τῶν διαφόρων σκηνῶν ἢ αἰσθηματικότητος τῶν προσώπων ὑπέρισχῆι τῆς δράσεως· τὰ δὲ θέματα τῶν μελωδιῶν ἔχουσι διαρκῶς περίπου ὕψος θρηνώδους καὶ κλαυσιῶν, καὶ ὅπου τοῦτο δὲν ἤρμοζεν, ἀποκλίνον ἐνιαχοῦ εἰς τὴν μονοτονίαν. Ὡς ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ σύνθεσις τῆς μουσικῆς δὲν ἐνέχει τέχνην μεγάλην οὐδὲ δύναμιν περιγραφικὴν καὶ παραστατικὴν ἱκανὴν, πολ-

λαχοῦ ὁμοῦ εἶνε ἐκφραστικωτάτη ὅσον ἀφορᾷ τὴν διεμνήνευσιν τῶν ἀτομικῶν αἰσθημάτων τῶν δρώντων προσώπων. Οὕτω τὰς προηγηθείσας τῆς ἐκρήξεως τοῦ Βεζουβίου ἀτμοσφαιρικὰς ταραχὰς καὶ τὴν διάσεισιν τῆς γῆς καὶ τὴν ὑποχθόνιον βοὴν καὶ αὐτὴν τὴν φοβεράν τοῦ Βεζουβίου ἐκρηξίν ἀσθενέστατα ἢ οὐδόλως προσεπάθησε νὰ παραστήσῃ διὰ τῆς ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ μουσικῆς συνθέσεως. Περὶ τὸ τέλος τῆς τετάρτης πράξεως βλέπει τις μόνον περίπου τὴν ἡφαιστειώδη ἐκρηξίν τοῦ Βεζουβίου ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ ἀντὶ ἐκ τῆς ὀρχήστρας ν' ἀκούσῃ τὸν ὑπόγειον κρότον τῶν φοβερῶν αὐτῶν ἐκρήξεων, ἀκούει μόνον τοὺς θρήνους τῶν κατοίκων τῆς καταστρεφόμενης πόλεως Πομπηίας. Τοῦτο δὲ σήμερον λογίζεται ὡς σπουδαία ἔλλειψις μελοδράματος τοιούτου, μάλιστα κατὰ τὰς ἐπικρατούσας ἰδέας τῆς νῦν μουσικῆς ἀναμορφώσεως. Ὁ *Joncières* γάλλος μουσουργὸς μελοποιήσας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὅμοιον περίπου τὴν ὑπόθεσιν μελοδράμα κατὰ τὴν σκηνὴν τῆς ἡφαιστειώδους ἐκρήξεως προσεπάθησε νὰ μιμηθῇ αὐτὴν διὰ περιγραφικῆς συμφωνίας ἀρκούντως ἀνεπτυγμένης καὶ μεθ' ἱκανῆς ἐπιτυχίας γεγραμμένης· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' εὐθύς κατόπιν κατὰ τὴν ἀνάπαυλάν τῶν ἐκρήξεων, ὅτε ἐπιφθίνονται ἐντὸς λέμβου ἀναχωροῦντες ἡ Νηδία, ἡ Ἴονη καὶ ὁ ἐρωμένος της, ἡ μουσικὴ μιμεῖται τὸν τε ἤχον τῶν κωπῶν καὶ τὸν ῥόχθον τῶν ἐπὶ τὴν ἀκτὴν θραυομένων κυμάτων.

★

Ἐντούτοις ὁ Πετρέλλας ἐν τῷ ἔργῳ του αὐτῷ ἐφιλοτέχνησεν εἰσαγωγικὴν συμφωνίαν ἀρκούντως ἀνεπτυγμένην καὶ ἐκφραστικὴν, καὶ ἥτις ἐν συμπτώξει παριστᾷ μόνον τὴν ἐξέλιξιν τῆς τετάρτης πράξεως τοῦ μελοδράματος, ἥτις ἀποτελεῖ καὶ τὸ ἐξέχον μέρος τοῦ ἔργου. Ἡ συμφωνία αὕτη ἀρχεται διὰ λαμπροῦ καὶ λίαν συγκινητικοῦ πενήμιτου ἐμβατηρίου εἰς *la minore* καταστάματος δημοτικοῦ· τὸ ἐμβατήριο τοῦτο εἶνε ἐκεῖνο, δι' οὗ ὁ εἰς θάνατον καταδικασθεὶς Γλαῦκος ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς τετάρτης πράξεως ὀδηγεῖται πρὸς τὸ ἀμφιθέατρον, ὅπως δοθῇ βορὰ τῶν λεόντων. Τὸ ἐμβατήριο τοῦτο εὐθύς ἀκολουθεῖ ἐν τόνῳ λίαν ἡσύχῳ ἢ γλυκυτάτῃ μελωδικῇ φράσει, δι' ἧς ἡ Ἴονη ἐν τῇ ὑστάτῃ στιγμῇ ἱκετεύει τὸν Ἀρβάκην ἵνα σώσῃ τὸν Γλαῦκόν της. Ἡδὲ δὲ περὶ τὸ τέλος τῆς παρακλήσεως ταύτης τῆς Ἴονης ἀρχονται αἱ σεισμικαὶ δονήσεις παριστανόμεναι ἐκ τῶν βαρέων ὀργάνων κατὰ πρῶτον, ὅπως μετ' ὀλίγον μετὰ τὸ τέλος τῆς παρακλητικῆς ταύτης μελωδίας ἐπακολουθήσῃ ἐκ μέρους τῶν ὀργάνων ὅλης τῆς ὀρχήστρας ἢ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀσθενῆς καὶ ἀμυδρὰ παράστασις τῶν ὑποχθόνιων κρότων καὶ τῆς ταραχῆς τῆς ἡφαιστειώδους ἐκρήξεως τοῦ Βεζουβίου. Τὴν ἐκρηξίν ταύτην διαδέχονται οἱ θρήνοι τῶν ἐν ἀταξίᾳ καὶ συγχύτει φευγόντων κατοίκων τῆς καταστρεφόμενης πόλεως τῆς Πομπηίας διὰ μουσικῆς εἰς *mimino* γεγραμμένης.

Μετὰ τὸ μέρος τῶν θρήνων αὐτῶν ἐν τῇ εἰσαγωγῇ ἔπεται μουσικὴ, ἥτις ἐκ πρώτης ὄψεως ἐμποιεῖ ἀπορίαν εἰς τὸν ἀκροατὴν, ὁποῖαν σχέσιν δύναται αὕτη νὰ ἔχῃ πρὸς τὴν καταστροφὴν τῆς Πομπηίας καὶ τοὺς θρήνους τῶν κατοίκων, καθ' ὅσον ἡ μουσικὴ αὕτη ἐν τῷ σώματι τοῦ μελοδράματος εὔρηται μόνον ἐν τῇ τελικῇ τῆς πρώτης πράξεως τριωδίᾳ μεταξὺ Ἴονης, Νηδίας καὶ Ἀρβάκη. Ὁ ἐρευνῶν ὁμοῦ λεπτομερῶς καὶ προσεκτικῶς τὴν σχέσιν τῶν μουσικῶν τούτων μερῶν καὶ τὴν ἀλληλουχίαν τῶν γεγονότων τοῦ δράματος δὲν θέλει βραδύνει νὰ κα-

τανοήση τὴν σημασίαν αὐτῆς. Ἡ μουσικὴ αὕτη ἀδομένη ἐν τῇ τελικῇ τριφθίᾳ τῆς πρώτης πράξεως, καθ' ἣν στιγμὴν αἱ κατὰ τοῦ Γλαύκου δεινὰ συκοφαντίαι τοῦ Ἀρβάκη διαφεύδονται διὰ τῆς ἀπροσδοκῆτου ἀφίξεως τῆς δούλης Νηδίας ἀποστελλομένης ὡς δῶρον εἰς τὴν Ἴονην ἐκ μέρους τοῦ Γλαύκου, ἡ μουσικὴ αὕτη, λέγομεν, ἐν τῇ τριφθίᾳ ταύτῃ ἐκφράζει ἀπ' ἐνός τὴν κατασχύνην καὶ ἀπελπισίαν τοῦ Ἀρβάκη, ἀπ' ἑτέρου τὸν θρίαμβον τῆς Ἴονης βεβαιουμένης περὶ τῆς πίστεως τοῦ Γλαύκου τῆς καὶ ἀφιερουμένης πλέον ὅλης εἰς τὸν ἔρωτά του, καὶ τέλος τὸν πόνον τῆς ἀτυχοῦς δούλης Νηδίας, ἥτις ἀγαπῶσα καὶ αὕτη τὸν Γλαῦκον ἀπελπίζεται ἀνακαλύπτουσα τὸν πρὸς τὸν Γλαῦκον ἔρωτα τῆς Ἴονης τῆς νέας κυρίας τῆς. Ἀλλὰ τί βλέπομεν συμβαῖνον καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ πράξει κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς καταστροφῆς τῆς Πομπηίας; Τὴν ἀνέλπιστον ἀπελευθέρωσιν τοῦ Γλαύκου, τὸν θρίαμβον ἐπομένως τῆς Ἴονης κατὰ τοῦ Ἀρβάκη, ἀναχωρούσης μετὰ τοῦ ἔραστοῦ τῆς καὶ τὴν αὐτοκτονίαν τῆς Νηδίας, ἥτις ἐγένετο θῦμα τῆς γενναιοφροσύνης τῆς μὴ θέλουσα νὰ παρεμβληθῇ πρόσκομμα εἰς τὴν εὐτυχίαν τῶν δύο ἐραστῶν. Ἰδοὺ ὁ λόγος δι' ὃν ὁ μουσουργὸς παρενέθηκεν ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τὸ μουσικὸν τοῦτο μέρος μετὰ τῶν θρήνων, καθ' ὅσον καὶ μετὰ τὸ μέρος τοῦτο ἐπαναλαμβάνονται ἐκ δευτέρου οἱ θρήνοι.

★

Πολλὴ κατ' αὐτὰς ἡγέρθη παρὰ τοῖς φιλομούσοις συζήτησις ἐκ τινων γνωμῶν, αἵτινες ἐπιπολιῶς ἐρρίφθησαν εἰς τὴν δημοσιότητα ὑπὸ τινος ἀπειροῦ νέου, περὶ τῆς ἀξίας καὶ τῆς σημασίας τῶν εἰσαγωγικῶν συμφωνιῶν, αἵτινες ἐθεωρήθησαν, ὅτι αὐταὶ δὲν χρησιμεύουσιν ἢ εἰς τὸ νὰ δείξωσι μόνον ἀπλῶς τὸ ὕφος (*style*) τῆς μουσικῆς τοῦ μελοδράματος καὶ ὅτι δὲν δύνανται νὰ παραστήσωσιν ἄνευ τοῦ λόγου καὶ τῆς μιμητικῆς παραστάσεως τὴν δραματικὴν ἐξέλιξιν γεγονότων ἢ σκηνῶν.

Ἡ γνώμη αὕτη, ὡς ἐκλαμβάνεται, εἶνε ἐλλειπής· διότι καὶ μὲν ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς φαίνεται τὸ ὕφος τῆς καθόλου μουσικῆς συνθέσεως τοῦ μελοδράματος, ἀλλὰ δὲν εἶνε ὁ σκοπὸς οὗτος μόνον τῆς εἰσαγωγῆς, διότι τότε καταβιβάζεται ἡ ἀξία τῆς μουσικῆς, ἥτις θεωρεῖται οὕτως ὡς σύμπλεγμα μόνον μουσικῶν ἤχων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εὐαρέστων εἰς τὸ οὐδ' ἄνευ ἐννοίας τινός, ἄνευ σημασίας τινός.

Πλὴν καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι αἱ εἰσαγωγαὶ εἰσὶ μόνον ἀπλοῦν ἀπάνθισμα τῆς μουσικῆς τοῦ ὅλου μελοδράματος, πάλιν δὲν δυνάμεθα ν' ἀρνηθῶμεν, ὅτι πᾶν μουσικὸν μέρος ἐν αὐτῇ τῇ ἐξελίξει τοῦ μελοδράματος προσπαθεῖ εἴτε νὰ ἐκφράσῃ τὰ πάθη καὶ αἰσθήματα τοῦ δρώντος προσώπου εἴτε νὰ παραστήσῃ τὴν δραματικὴν αὐτοῦ θέσιν. Ὅταν ἐπομένως τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον μουσικὸν μέρος ἐγράψῃ ἐν τῷ σώματι τοῦ μελοδράματος εἰδικῶς πρὸς ταύτην τὴν αἰσθηματικὴν ἐκφρασὴν ἢ δραματικὴν παράστασιν, πῶς δυνάμεθα ν' ἀρνηθῶμεν, ὅτι καὶ ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τὸ μουσικὸν αὐτὸ μέρος δὲν θέλει ἔχει τὴν αὐτὴν ἐννοίαν;

Ἄλλ' ἡ μουσικὴ δὲν ἔχει τὴν δυνάμιν νὰ ἐκφράξῃ καὶ διερμηνεύῃ μόνον τὰ ἀτομικὰ πάθη καὶ αἰσθήματα τῶν δρώντων προσώπων· ἡ μουσικὴ κέκτηται μέγαν πλοῦτον ἤχων διὰ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ τῆς πλοκῆς τῶν ὁποίων προσπαθεῖ νὰ μιμηθῇ καὶ πᾶν ἐν τῇ φύσει γινόμενον· ἡ μουσικὴ μιμεῖται διὰ τῆς ἀρμονίας τοὺς ἐν τῇ φύσει παραγομένους ἤχους καὶ ἐπομένως ζωγρα-

φίζει, οὕτως εἶπεν, διὰ τῆς ἀκοῆς ἡμῶν εἰς τὸ πνεῦμα μας εἰκόνας τῶν διαφόρων φυσικῶν φαινομένων καὶ σκηνῶν, οἷον τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου, τῆς καταγίδος, τῆς βροντῆς, τῆς τρικυμίας κλπ. Ναὶ μὲν δὲν βλέπομεν τὴν πραγματικὴν εἰκόνα τῶν φυσικῶν τούτων φαινομένων, ἀλλὰ διὰ τῆς τεχνικῆς συναρμογῆς καὶ τῆς ἐπιτηδελοῦ πλοκῆς τῶν ἤχων ἡ μουσικὴ προκαλεῖ καὶ διεγείρει ἐν ἡμῖν τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, τὰς αὐτὰς συγκινήσεις, οἷας διεγείρουσι καὶ ἡ θεὰ αὐτῶν τῶν πραγματικῶν φαινομένων.

Οὕτω δὲ ἡ μουσικὴ διὰ τῶν ἤχων καὶ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτῶν δύναται νὰ παριστάνῃ τὸν ἥσυχον καὶ ῥυθμικὸν φλοῖσθον γαληνιώσης θαλάσσης θωπευούσης τὴν παραλίαν γῆν ἢ τὸν βρέμοντα ῥόχθον ἐξηγειωμένης τρικυμίας· δύναται νὰ μιμηθῇ τὸ ἡδὺ καὶ μαλακὸν κελάρισμα τοῦ βέοντος ῥυακίου ἢ τὸν ὀργίλον θόρυβον ὀρητικῶν χειμάρρων· δύναται νὰ ἐμφανῇ τὰς πιπτούσας σταγόνας βροχῆς· νὰ παριστάνῃ τὴν θύελλαν μετὰ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν ἢ νὰ πραύνη τὴν καταγίδα καὶ ἐπαναφέρῃ τὴν γαλήνην καὶ ἡρεμίαν· ἡ μουσικὴ δύναται νὰ μιμηθῇ τὸν ἀβρὸν ψιθυρον καὶ λεπτὸν θροῦν τῶν χλοκινθῶν καὶ θαλαρῶν λειμώνων καὶ τὸν ὑποφρίσσοντα θρύλλον φυλλώματος συσκίου καὶ συνηρεφῶς δάσους, ὅπερ θωπεύει μελιχίως, γλυκεῖα καὶ ἀβρὰ πνοὴ ζεφύρου, ἢ νὰ μιμηθῇ τὸν δῆξιν συριγμὸν μυχωμένου ἀνέμου.

Εἰς τοῦτο δὲ συνίσταται πρὸ πάντων καὶ ἡ μεγάλῃ ἀξία τῶν μουσουργῶν, εἰς τὸ νὰ ἐπιτυγχάνωσι καὶ εὐρίσκουσιν οὐ μόνον φθόγγους αἰσθημάτων ὅσον οἷον τε ἐκφραστικούς ἀλλὰ καὶ συνδυασμούς ἤχων καὶ ἀρμονιῶν ἀπομιμουμένους φυσικώτερον καὶ ἀκριβέστερον τὰ παριστανόμενα φυσικὰ φαινόμενα ἢ ἀντικείμενα.

Τὰ ὅρια τοῦ ἀρθροῦ μας δὲν ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν εὐρυτέραν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος τούτου, περὶ οὗ ἄλλοτε ἐποιήσαμεν ἰκανὸν λόγον ἐν ἰδίᾳ πραγματείᾳ ὅσον οὕτω δημοσιευομένη.

Ἦδη προβῶμεν εἰς τὴν λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τῆς μουσικῆς τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος μελοδράματος.

★

Πρῶξις πρώτη. Μετὰ σκηνὴν δαμαστῶν καὶ διάλογον ἐντὸς καπηλείου Πατρικίων τῆς Πομπηίας καὶ Γλαύκου, ὁ Γλαῦκος ἐξαφθεῖς ἐκ τοῦ παιγνίου τῶν κύβων, εἰς οὓς ἔχανε, καὶ παρορμηθεὶς ὑπὸ τοῦ φίλου του Σαλλουστιοῦ εἰπόντος αὐτῷ, ὅτι κερδίζει ἐν τῷ πρὸς τὴν Ἴονην ἔρωτι, ἄδει μετ' ἔρωτικῶν πόθου καὶ εὐθύμου παραφορᾶς τὸ γλυκὺ καὶ παιδρὸν *Brindisi*:

Canti chi vuole . . .

Ἐν τῇ ἐπομένῃ σκηνῇ ἡ δούλη Νηδία ἄδει τὴν *romanza*:

Abbandonata ed orfana

ἐν τόνῳ κλαυσιῶντι καὶ παθητικῷ θρηνοῦσα τὴν δύσμοιρον θέσιν τῆς. Ταύτην δὲ ἀκολουθεῖ συμφωνία, ἀποτελοῦσα τὴν στροφὴν τῆς προεἰσαγωγῆς (*introduzione*) τῆς πρώτης πράξεως.

Μετὰ σκηνὴν καὶ δυοθίαν μὴ ἐνδιαφέρουσαν μετὰ τῆς Ἀρβάκη καὶ τοῦ καπηλοῦ Βούρβου, ἀρχονται ἕτεραι σκηναὶ ἐν τῷ οἰκίματι τῆς Ἴονης. Τὴν ἐμφάνισιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῆς Ἴονης προαναγγέλλει ἐκ τῆς ὀρχήστρας προανάκρουσμα γλυκυτάτης μελωδίας, ἥτις καὶ μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῆς Ἴονης ἀποτελεῖ τὴν βάσιν, ἐφ' ἧς ἡ Ἴονη πεοιπλέκει καὶ ποικίλλει τοὺς περιπαθεῖς φθόγγους τοῦ διηγηματικοῦ αὐτῆς μέλους:

Oh, qual la prima volta

εις τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ ἡ ἐξαιρετος *cavatina* :

Nel sol quan' è più splendido

δι' ἧς ἡ Ἴονη δίδει διέξοδον εἰς τὸ πρὸς τὸν Γλαῦκον ἔρωτικόν πάθος, ὅπερ ὑπερεκχειλίζει ἐν τῇ νεορᾷ αὐτῆς καρδίᾳ. Κατὰ τὰς βραχεῖας δὲ πύσεις τῆς Ἴονης ἐν τῇ μελωδίᾳ ταύτῃ, ἡ ὀρχήστρα ἀνταπαντᾷ κατὰ πρῶτον μὲν διὰ κυματοειδῶν τετραχρῶμων εἶτα δὲ δι' ἀνιόντων καὶ κατιόντων τριχρῶμων ἤχων παριστανόντων τὴν ὄρμην καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν διαφόρων διεγειρομένων αἰσθημάτων τῆς Ἴονης ἐν τῷ εἰρμῷ τῶν ἔρωτικῶν διαλογισμάτων τῆς, ἅτινα ἐν τέλει καταλήγουσιν εἰς τὴν ἐν εἶδει συμπεράσματος μετ' ἀποφασιστικότητος καὶ ἔρωτικῆς ἐνθουσιασμοῦ ἐκτελουμένην ἐπωδὸν :

L' amo l' amo e . . .

la fiamma immortale . . .

Κατὰ τὸν κατόπιν διάλογον μεταξὺ Ἴονης καὶ Ἀρβίκη κατακρίνοντας τὸν Γλαῦκον ὑπάρχει ὠραία μελωδικὴ φράσις τῆς Ἴονης

Glauco ! . . . il mio Glauco

ἣτις εἶνε λίαν παθητικὴ γιγνομένη εἰς *la minore*. Τὸ ἐν τῇ ἐπομένῃ τριωδίᾳ Ἴονης, Νηδίας καὶ Ἀρβάκη μουσικόν θέμα ὑπάρχει ἐν τῇ εἰσαγωγικῇ συμφωνίᾳ, ὡς εἶπομεν, ὑπὸ τὸ αὐτὸ μὲν πνεῦμα, ἀλλ' ὑπὸ ἄλλοιαν δραματικὴν θέσιν.

★

Πρᾶξις δευτέρα. Τὸ ἐν τῇ ἐνάρξει τῆς πράξεως ταύτης ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας ἐκτελούμενον προοίμιον (*preludio*) εἰκονίζει ἐπιτυχῶς τὴν θέσιν τῆς εἰς βαθυτάτην θλίψιν βεβυθισμένης Νηδίας διαλογιζομένης τὸ ἀδύνατον καὶ ἀτυχὲς τοῦ ἔρωτος τῆς δούλης αὐτῆς πρὸς τὸν κύριόν της Γλαῦκον. Ἐν τῇ σκηνῇ δὲ ταύτῃ διακρίνεται ὁ ἑσωτερικὸς χορὸς τῶν εὐθυμούντων. Μετὰ τὴν κατόπιν δυωδίαν μεταξὺ Νηδίας καὶ Βούρβου, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Νηδία παραλαβοῦσα τὸ δηλητήριο ἐισέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον τῶν εὐθυμούντων ὁ δὲ Βούρβος μένων ἔξωθεν ἐπισκοπεῖ τὰ γινόμενα, ἄξιον σημειώσεως εἶνε ὅτι εἰς τὰς διακεκομμένους ἐκφερομένας παρατηρήσεις τοῦ Βούρβου ἐπὶ τῶν ἔσωθεν συμβαινόντων ἡ ὀρχήστρα κατὰ τὰς πύσεις ἀνταπαντᾷ, ὡσάν εἴ ἦτο ἡ ἡχῶ τῶν ἔσωθεν ἀδόντων, διὰ τῆς μουσικῆς τοῦ προηγουμένου ἄσματος αὐτῶν ἢ ἐκτέλεισις ὅμως τῆς μουσικῆς ταύτης γίνεται ἐναλλάξ ὑπὸ τῶν ἐγγύρδων καὶ εἶτα ὑπὸ τῶν πνευστῶν ὀργάνων τῆς ὀρχήστρας παριστάνουσα, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἀντήχησιν τῶν ἤχων προερχομένην πότε ἐκ τοῦ χοροῦ τῶν γυναικῶν καὶ πότε ἐκ τοῦ χοροῦ τῶν ἀνδρῶν κυκλικῶς ἀδόντων. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἀγγέλλει ὁ Βούρβος, ὅτι ἡ Νηδία δώσασα εἰς τὸν Γλαῦκον νὰ πῆ τὸ δηλητήριο ἐλειποθύμησε τὰ βιολία ἐκτελοῦσι τὸ μέρος των λίαν ἥσυχως (*pianissimo*) καταπνίγοντα τοὺς ἤχους αὐτῶν δι' ἰδίων ὀργάνων πνιγέων (*sourdines*) καλουμένων.

Τὴν ἐμφάνισιν εἶτα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ Γλαῦκου ὑπὸ τὴν μεθυστικὴν ἐπήρεια τοῦ δηλητηρίου, ἐκ τοῦ ὁποῖου εὐτυχῶς ἔπιε μόνον σταγόνας τινάς, ἡ ὀρχήστρα ἀναγγέλλει διὰ προανακρούσματος, ἐν τῷ ὁποίῳ κατεβλήθη προσπάθεια, ὅπως ἐκφραστῆ καλῶς ἡ πνευματικὴ ταραχὴ καὶ σύγχυσις τοῦ Γλαῦκου, ἣτις ἐν τούτοις μετ' ὀλίγον εὖρε γλυκυτάτους φθόγγους, ὅπως ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῆς πατρίδος του τονίσῃ μελαγχολικώτατον ἄσμα :

Dell' Hisso sulle sponde

Μετὰ διαφόρους ἐν τῇ σκηνῇ ταύτῃ ἐκδηλώσεις τῆς

παραληρούσης μέθης τοῦ Γλαῦκου, αἰφνης ἀντηχεῖ ἐκ τῆς ὀρχήστρας ἡ μουσικὴ τοῦ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς πρώτης πράξεως χοροῦ τῶν δαμαστῶν ἐν τῷ καπηλείῳ, καὶ εὐθὺς εἰς τὸν Γλαῦκον ἐπέργεται ἡ ἰδέα τοῦ καπήλου Βούρβου, οὗ ἀναφωνεῖ τὸ ὄνομα ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν δὲ τῶν ἀναμνήσεων τοῦ καπηλείου ὁ Γλαῦκος στρέφεται πρὸς τὴν Νηδίαν, πρὸς ἣν ἐξομολογεῖται ἔρωτα μὲ τὴν αὐτὴν φαιδρὰν καὶ εὐθυμον μουσικὴν τοῦ *Brindisi*, τὸ ὁποῖον ἐμελψεν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς πρώτης πράξεως ἐντὸς τοῦ καπηλείου, ὡσανεὶ θέλη νὰ δείξῃ ὅτι τοιαύτη ἐξομολόγησις ἔρωτος δὲν δύναται νὰ γείνη ἢ ὑπὸ τὸ κράτος μεθυστικῶν ἀτμῶν τοῦ καπηλείου. Μετὰ τοῦτο ἀκολουθεῖ τετραωδία Ἴονης, Νηδίας, Γλαῦκου καὶ Ἀρβάκη ἐπιτυχῶς ἐπεξεργασμένη καὶ ἐν τοῖς ὀργάνοις τῆς ὀρχήστρας, καὶ ἣτις αὖθις περατοῦται διὰ τῆς μουσικῆς τοῦ αὐτοῦ *Brindisi* :

Canti qui vuole . . .

ὅπερ ὁ Γλαῦκος ἐνταῦθα ἄδει μετὰ φωνῆς βαθμηδὸν ἐκλειπούσης, μέχρις οὗ πλέον πίπτει ἐξηνητημένος.

★

Πρᾶξις τρίτη. Ἡ πρᾶξις αὕτη ἀρχεται διὰ χοροῦ μεταπρατῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Πομπηίας, ὅστις ἄδει τὴν χαρίεσσαν μουσικὴν τοῦ : *chi vuol pistacchi*, καὶ ὅστις διακόπτεται αἰφνης σκοτισθείσης τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ γενομένου ὑπογείου μυκηθμοῦ, ὃν ὁ Πετρελλας προσπαθεῖ νὰ παραστήσῃ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ καὶ ὅπερ ἀτελῶς ἐπιτυγχάνει διὰ διχρῶμων κυματοειδῶς κατιόντων καὶ ἀνιόντων ἤχων ἐκτελουμένων μόνον ὑπὸ τῶν πρώτων ὀργάνων τῆς ὀρχήστρας καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῶν βάρων (*vassi*), ἅτινα λαμβάνουσιν ἐνεργὸν μέρος μόνον ὀλίγον τι βραδύτερον, ὅτε παρίσταται ἡ πρώτη σεισμικὴ δόνησις καὶ ὅτε τὰ μὲν πρῶτα ὄργανα τῆς ὀρχήστρας ἀνέρχονται καὶ κατέρχονται μετὰ διχρῶμων διὰ τρίτων, τὰ δὲ βάρεα ἐκτελοῦσι *fortissime* τρομοειδῶς (*tremolo*) τρίχρωμα ἐπίσης διὰ τρίτων.

Ἐν τῇ κατόπιν σκηνῇ, ἐν ἣ ὁ Ἀρβάκης μονολογεῖ περὶ τῆς παρελθούσης δόξης του, ἡ μουσικὴ ἔχει μεγάλην ποικιλίαν διατονικῶν τρόπων (*modulations*) ἀναλόγως τῶν διεγειρομένων ποικίλων αἰσθημάτων ἐν τῷ διηγουμένῳ Ἀρβάκῃ, ἣτοι ἀναμνήσεων τῆς πατρίδος του, μεγαλείου παρελθόντος καὶ ἀποτυχόντων σχεδίων του, ἔρωτος πρὸς τὴν Ἴονην καὶ φόβον διὰ τὴν ἀδύνητον ἐκβάσιν τῶν πρὸς τοῦτο κατὰ τοῦ Γλαῦκου δολοπλοκιῶν του. Ἡ σκηνὴ αὕτη ἀρχεται διὰ προανακρούσματος θρηνητικοῦ εἰς τρόπον *do* ἀλλὰ μεταβαίνοντα εἰς *la minore*, ὅπερ εἶτα μετατρέπεται εἰς *la maggiore* τόνον μεγαλοπρεπῆ, δι' οὗ ἀναπολεῖ τὴν παρελθούσαν δόξαν αὐτοῦ καὶ τῆς πατρίδος του :

Della corona egizia

ἐξ οὗ εὐθὺς αὖθις μεταβαίνει εἰς τὸν τρόπον *do* ὑφιστάμενον ἐπίσης διαφόρους ἀλλοιώσεις, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἀρβάκης ἄδει τοὺς στίχους :

sinistro è il ciel . . .

ὅπως μεταβῆ μετ' ὀλίγον εἰς τὸν περιπαθῆ τόνον *la* ὑφῆσιν, δι' οὗ ἐκφράζει τὸν ἔρωτά του :

D' amor piena ed ineffabile . . .

Ἐν τῷ προανακρούσματι τῆς ἐπομένης σκηνῆς διὰ λίαν παθητικῆς θρηνηδίας (*solo*) κλαρινέττου ἐκφράζονται λίαν ἐπιτυχῶς αἱ τῆς Ἴονης θλίψεις καὶ μελαγχολικαὶ ἰδέαι ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ προσφιλοῦς αὐτῆ Γλαῦκου, ὃν νομίζει παραφρονήσαντα. Ἡ ἐμφάνισις

της Ίονης μετά της Νηδίας ἐπὶ τῆς σκηνῆς κατόπιν ἀκολουθεῖται μόνον ὑπὸ τινων φράσεων, μεθ' ἧς εὐθὺς ἡ Ίονη ἀναχωρεῖ. Ἄλλος μουσουργὸς ἦττον ἐμπειρὸς ἕως ἐνταῦθα θὰ ἐσκέπτετο καὶ θὰ συνέθετε ῥομαντικὸν τι ἢ θρηνητικὸν ἄσμα, δι' οὗ καὶ ἡ Ίονη αὐτὴ ἀπὸ τῆς σκηνῆς νὰ ἐξέφραζεν ὅλον τὸν πόνον τῆς καρδίας της· πλὴν ὁ Πετρέλλας, ὅστις δὲν ἐστειροῦτο καὶ ψυχολογικῆς παρατηρήσεως λίαν ὀρθῶς ἐνταῦθα ἐσκέφθη, ὅτι μετὰ τὸ συγκινητικώτατον προηγηθὲν ἐκ τῆς ὀρχήστρας *solo*, ἄριστα ἐκφράζον τὸν βαθμὸν τῶν θλιβερῶν διαλογισμῶν τῆς Ίονης, ἦτο ὅλος περιττὴ πᾶσα ἄλλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκδήλωσις τοῦ πάθους, ὅταν μάλιστα τὸ μέγεθος τῆς λύπης ὑπερβαίνει τὴν διὰ λέξεων παράστασιν αὐτῆς· οἱ ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τῷ στήθει ἀνακυκώμενοι θλιβεροὶ διαλογισμοὶ εἰσὶν ἀνώτεροι παντὸς διὰ λέξεων καθορισμοῦ καὶ μόνον διὰ στεναγμῶν καὶ παθητικῶν φθόγγων ἐκδηλοῦνται καὶ ἀνακουφίζονται.

Ἡ τελικὴ σκηνὴ καὶ ἡ συμφωνία ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἰσιδος εἶνε μετ' ἐπιμελείας γεγραμμένη. Ὁ ὕμνος τοῦ ὑπογείου χοροῦ ὁ συμβουλευὼν τὴν Ίονην νὰ δεχθῆ τὸν προσφερόμενον ἔρωτα εἶνε μεγαλοπρεπής. Ἡ μετ' ὀλίγον δὲ διάχυσις τοῦ Ἀρβάκη ἐν τῇ ἐκδήλωσει τοῦ πρὸς τὴν Ίονην ἔρωτός του ἀκολουθεῖται ἐκ τῆς ὀρχήστρας δι' ἐκφωνημάτων μετὰ παύσεων παριστάνοντων τὴν ἐκπλήξιν τῆς Ίονης παραττομένης καὶ ἐξχειρομένης ἐν ἐκάστη προφερομένη λέξει τοῦ ἀπροσδοκίτου ἔρωτος τοῦ Ἀρβάκη.

★

Ἠράξεις τετάρτη. Ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς πράξεως ταύτης ἀγομένου τοῦ Γλαύκου εἰς τὸ θηριοτροφεῖον, ὅπως δοθῆ βορὰ τῶν λεόντων, ἡ ὀρχήστρα ἐκτελεῖ λαμπρὸν πένθιμον ἐμβατήριον γεγραμμένον ἐπὶ τοῦ γλυκέως διατονικοῦ τρόπου *fa* καὶ τοῦ σχετικοῦ αὐτοῦ *minorre* εἰς *re*. Τὸ ἐμβατήριον τοῦτο ἀκολουθεῖ ἐξίμερον ῥομαντικὸν ἄσμα τοῦ Γλαύκου πρὸς τὴν Ίονην:

O Jone! O di quest' anima...

Μετὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Γλαύκου εἰς τὸ ἀμφιθέατρον σπεύδει ἐκεῖ ἡ Ίονη ἐν ταραχῇ καὶ παραληρούσῃ καταστάσει, τῆς ὁποίας τὴν μελωδικὴν φράσιν:

Glauco, Glauco, dove sei?...

ἀκολουθοῦσιν ἐκ τῆς ὀρχήστρας, ὡς ἀντήχησις, οἱ φθόγγοι τοῦ ὠραίου ἄσματος, ὅπερ ἐμελεψεν ὁ Γλαῦκος ἐν τῇ σκηνῇ τῆς παραφροσύνης του ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει:

Dell' Hisso sulle sponde

Ὁσκει ἡ Ίονη ἀναμνησκόμενη τὴν ἐν τῇ σκηνῇ ἐκείνῃ ἐρωτικὴν διάχυσιν τοῦ Γλαύκου της καὶ ἐν παραληρούσῃ φαντασίᾳ ἀπαντᾷ: «Ποῦ εἶσε Γλαῦκε; σπεύσον· ὁ βωμὸς τοῦ ὕμναίου μᾶς ἀναμένει, ἄχ' ἐλθέ! μοι ἔλεγε, ὅτι μὲ ἀγαπᾷς τόσο καὶ ἔπειτα μὲ ἐγκαταλείπεις;» Οἱ φθόγγοι οὗτοι τῆς Ίονης συμπλεκόμενοι ἐπὶ τῆς μελωδίας τοῦ ἄσματος ἐκείνου τοῦ Γλαύκου ἐν εἴδει ἀπαντήσεως προξενεῖ συγκινητικωτάτην ἐντύπωσιν.

Μετ' ὀλίγον δὲ ἐνῶ ἡ Ίονη διατελεῖ ἀπελπὶς ἐκ τῆς ματαίας πρὸς τὸν Γλαῦκον ἐπικλήσεώς της, αἴφνης ἀντιχεῖ ἐκ τῆς ὀρχήστρας ἡ μουσικὴ τοῦ χοροῦ τῶν ἱερέων, οἵτινες εἰς τὸ τέλος τῆς τρίτης πράξεως ἐξήνεγκον τὴν ἀρὰν αὐτῶν καὶ τὴν καταδίκην των κατὰ τοῦ Γλαύκου, καὶ τότε ἡ Ίονη ἀναλογίζεται τὸ φρικτὸν ἀνάθεμα κατὰ

τοῦ ἐρωμένου της καὶ τὴν τύχην, ἣτις ἐπερίμενον αὐτὸ ἐν τῷ ἀμφιθέατρο.

Ἐν τῇ κατόπιν δωδιᾷ Ίονης καὶ Ἀρβάκη, ἡ Ίονη ἐπικαλεῖται τὸ ἔλεος τοῦ Ἀρβάκη, ὅπως σώσῃ τὸν Γλαῦκον της, διὰ γλυκυτάτης μελωδίας, ἧς τὸ θέμα εὔρηται καὶ ἐν τῇ εἰσαγωγικῇ συμφωνίᾳ, ὡς ἤδη εἶπομεν ἀνωτέρω.

Τὴν τελικὴν σκηνὴν τῆς τετάρτης πράξεως, ἐὰν συνέθετε μουσουργὸς ἐμπορούμενος ὑπὸ τῶν νέων ἀναμορφωτικῶν ἰδεῶν, ὡς εἶπομεν καὶ ἐν τῇ εἰσαγωγῇ, ἤθελεν εὔρει στάδιον ἀναπτύξεως μεγάλης συνθετικῆς τέχνης διὰ καταλλήλου περιγραφικῆς συμφωνίας ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ. Ἡθελεν οὗτος καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως δείξῃ, τί δύναται ἡ μουσικὴ νὰ παραστήτῃ διὰ τῶν ἤχων ἂν ἠδύνατο νὰ μιμηθῆ τὰς δονήσεις τῶν σεισμῶν, τοὺς κριγμοὺς τῶν ὑπογείων διαρρήξεων, τὸν ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς συμβαίνοντα σάλλον καὶ τοὺς κρότους τῆς φοβερᾶς ἐκείνης καὶ καταστρεπτικῆς ἡραιστειώδους ἐκρήξεως τοῦ Βεζουβίου Ἀλλ' ὁ Πετρέλλας προσηλωμένος μόνον εἰς τὰς παραδόσεις τῆς Ἰταλικῆς σχολῆς δὲν ἐπαχείρησε νὰ περιγράψῃ ταῦτα ἢ ἀσθενῶς. Τὴν πρώτην ὑπόγειον ἐκρηξίν περικεῖται διὰ κτιόντων καὶ ἀνιόντων χρωματικῶς διαχρῶμων ἤχων ἐπὶ τρεῖς μόνον ῥυθμικὰς διαίρεσεις ἐν τοῖς πρώτοις ὀργάνοις τῆς ὀρχήστρας καὶ διὰ τρομοειδῶν τριχρῶμων διὰ τριτῶν ἐν τοῖς βρέσειν ὀργάνοις. Ἐπίσης καὶ αἱ ἄλλαι ἐκρηξεις εἰσι βραχεῖαι· τὴν τρίτην δὲ ἐκρηξίν ἀκολουθεῖ ἡ θρηνηδιὰ εἰς *la minore* τῶν ἐν ἀταξίᾳ φευγόντων κατοίκων, ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ὁποίας ἀκούεται καὶ ἡ τετάρτη ἐκρηξίς μᾶλλον παρατεταμένη.

Οὕτω δὲ διὰ τῆς θρηνηδίας ταύτης καὶ ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς καταστροφῆς περατοῦται τὸ μελόδραμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἔχει μὲν πλείστως καλλονὰς, ἀλλὰ καὶ οὐσιώδεις ἐλλείψεις, ἄς ἀνωτέρω ὑπεδείχσαμεν, καὶ αἵτινες ἀτυχῶς ὑπερίσχυσαν κατὰ τὴν δοκιμασίαν τοῦ ἔργου ἐνώπιον κοινοῦ μουσικῶς λίαν ἀνεπτυγμένου.

Εἰς τὸ ἐπόμενο φῶλλον, ἐὰν ὁ χῶρος ἐπαρκέσῃ, θέλωμεν ἀναλύσει τὸ μελόδραμα *Puritani*, τὸ ἀριστοῦργημα τοῦτο τοῦ Σικελοῦ μουσουργοῦ *Bellini*.

Φιλόμολπος.

Υ.—Γ. Τὴν μελέτην ἡμῶν ταύτην καθυστέρησαμεν, ἕνεκα παρεμπροσούσης ἀτυχοῦς καὶ ἀνίσου συζήτησεως, εἰς ἣν εἰσήλθομεν δόντες προσοχὴν εἰς ἐπιπολαίους παρατηρήσεις νέου τινός, καὶ ἀνθ' ἧς προχθὲς ἐν τῇ «Πατρίδι» ἀντημερίθημεν διὰ τοῦ ῥηπαρωτέρου καὶ χυδαϊοτέρου τῶν λιβέλλων, τιμῶντος τὰ μέγιστα τὴν ἀνατροπὴν τοῦ ἀγνώστου ἡμῖν κυρίου τούτου, εἰς τὸν ὁποῖον, ἀν' ἡ μουσικὴ δὲν ἴσχυσε νὰ ἐξυπνήσῃ εὐγενέστερα αἰσθήματα, δὲν ἠδυνήθη ἐπίσης νὰ ἀνεγείρῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ ταπεινόφρονος ἐδάφους τῶν βαναύσων ὕβρεων, διὰ τὸ ὁποῖον ἀληθῶς μόνον ἄξιος οἴκτου εἶνε. Τοιαῦτα ἀκάθαρτα ὀνθυλεύματα εἶνε ἐπόμενο νὰ δεχθῆ τις, ὅταν κατέρχηται εἰς συζητήσεις ἐπιστημονικὰς καὶ καλλιτεχνικὰς πρὸς ἀδαεῖς καὶ ἀνιχνούς ἐτι διὰ τοιαῦτα σοβαρὰ θέματα νεανίσκου ἐν τῷ σταδίῳ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεώς των εἰσέτι διατελοῦντας. Ὁμολογοῦμεν, ὅτι δὲν προζίδομεν ἐξ ἀρχῆς τοῦτο.